

Civilized Man

סרטון "זברה" לשלב הגמר בתחרות הבינלאומית בהוליווד

חברת "עץ הזית" נתבשרה שסרטון הפרסומות שלה למשחת שיניים "זברה" זכה להיכנס לשלב הגמר בתחרות סרטוני פרסומות לקולנוע וטלוויזיה בהוליווד מטעם (Hollywood Radio & T.V. Society) בתחרות השנתית 500 סרטונים ב-9 קטגוריות. מ-53 ארצות. הסרטון הופק ע"י פרסום "פלד" וביום ע"י אורי פלד. שחזר זה לא מכבר מתקופת שהות ארוכה בה שימש כבמאי ועוזר מפיק בחב' לורימאר. הוליווד.

"קפיטול אייר" מפעילה טיסות קבועות ומוזלות לארה"ב

החל מתאריך 1.5.84 תיוצג חברת התעופה האמריקאית "קפיטול אייר" על-ידי "ארקיע נציגויות" בע"מ אשר תשווק את כרטיסי הטיסה בישראל. "קפיטול אייר" תפעיל טיסות קבועות וישירות מישראל לארה"ב דרך בריסל במחירים מוזלים: לניו-יורק \$699, לשיקגו \$799, ללוס אנג'לס \$899.

כרטיסי הטיסה יהיו פתוחים לשנה שלמה עם אפשרות עזירה בבריסל בדרך אל ומארה"ב ללא הגבלת זמן. הטיסה הראשונה לניו-יורק תצא משדה התעופה לוד בתאריך 19.6.84 והטיסות תצאנה פעמיים בשבוע בימים שלישי וחמישי בשעה 07.30 בבוקר.

זקוק דחוף למודעה?

מודפסון

לשרותך 24 שעות ביממה

623311, 622828-03

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

למסור את עריכת העיתון בפועל לירידיים אחרות. סיגנון העיתון דהה במקצת. ובכל זאת החליטה המערכת הנוכחית: הקנקן הישן מתאים ליין החדש. העיתון שחולל את המהפכה הראשונה, מן הראוי שיחולל גם את המהפכה השנייה.

הצבעה בפרוטות ר"100% כשניגשו ב-1917 ללנין ואמרו לו שעל העם הרוסי להצביע בקלפי אם רצונו להמשיך במילחמה נגד גרמניה או לאו. השיב: העם הרוסי כבר הצביע ברגליים. מאות האלפים שערקו מן החזית וחזרו לכפריהם — הם שהצביעו.

אפשר להתווכח אם גישתה העיתונאית של המערכת החדשה היתה נכונה או פסולה. אולם ויכוח כזה, ייתכן מאד שהוא בלתי-מציאותי. כי הנה הצביע קהל הקוראים בפרוטותיו. תפוצת העולם הזה עלתה תוך ארבעה חדשים ב-100%. זה מספר שאין לו תקדים בארץ. מספר שני, אף הוא ללא תקדים: המכתבים המגיעים למערכת, ששמו פעם כמה עשרות, מגיעים עתה, לעתים, ל-2500 לשבוע.

מה היתה הגישה העיתונאית, שעוררה הר כה מפתיע בקהל?

ישנם עיתונים המבקשים לבטא את המצפון הלאומי. אנו צנועים יותר.

ישנם עיתונים המבקשים לשמש חצוצרה למיפלגה, שופר למעמד, קול-קורא למהפכה. אין לנו האמביציה לבוא בקהלם.

לנו היתה רק אמביציה קטנה, פשוטה, אפורה: להוציא עיתון שאפשר לקרוא אותו.

ציפור הנפש ואף עקום. מה רוצה הקורא לקרוא? כל עיתון מנסה לנחש את התשובה (פרט לעיתונים הסבורים שהקורא חייב לקרוא את אשר הוא, העתון, מוצא למעיל, כשם שחולה חייב לבלוע את הגלולה שהרופא קובע לו).

העולם הזה החדש נישא אף הוא את רצון הקורא, וקשר את גורלו לאמיתות ניהושו. הוא אמר: הקורא רוצה לקרוא אינפורמציה. והוא קבע לעצמו מטרה: לגלות את כל העובדות, ולפרסם את כל העובדות. לכתוב אותן בקיצור נמרץ, לחסל כל מילה מיותרת, להימנע מכל פולמוס, לא להביע כל דעה (פרט למאמרים חתומים מעטים), להניח לקורא להסיק את המסקנה הנראית לו על סמך האינפורמציה האובייקטיבית המוגשת לו.

היו קוראים שלא התרגלו בנקל לסיגנון זה. הם היו רגילים ל"ציפור הנפש" ול"אלפיים שנה", למאמרים קשיי-עבודה כלהם ברוח. כשראו רשימות קצרות, ענייניות, כתובות בקלילות, עיקמו את האף. בליבם כירסם חשד: אם אין המאמר משעמם, משמע שאינו רציני. הם קנו את העיתון פעם, פעמיים ושלוש כדי לעמוד על כל עומק ריקנותו. בפעם הרביעית נוכחו, לתמהונם, לדעת שהתרגלו לסיגנון ה"קליל".

הפה נשאר פעור. המטרה היתה: לפרסם את כל העובדות. וכאן נתקלה המערכת במכשול הראשון.

ישנן בעיות רבות בארץ המושקקות במזר. קיימת הסכמה כללית ש"אסור לציבור לדעת". משמע שמישהו, באולימפוס, מחליט מה טוב ל"קהל הפשוט" לראות ולשמע.

העולם הזה החדש הכריז מילחמה ללא-פשרה על שחצנות זו. בעיניו אין אף עובדה אחת, אף נושא אחד, אשר אסור לקהל לדעת אותו — מחוץ לענייני-ביטחון חיוניים ביותר.

ישנם אנשים אצלנו שאינם אוהבים גילוי-לב כזה. ישנם פקידים שאינם אוהבים ביקורת. הם טוענים (בצדק) שזה פוגע במוראל. אין הם מוכירים שטישטוש האמת גורם במישרים להמשכת הטישטוש, הבוכנות וחוסר היעילות שטושטשו.

העולם הזה החדש חושף, בחצי שנה זו, פצעים רבים. הוא רכש לו הרבה אויבים. מוסדות, גם מוסדות רציניים החיים על חשבון הציבור, ניסו לסתום את פיו. הם נקטו נגדו באמצעי-חסייה ולחץ. הם גרמו לו נזקים, לפעמים נזקים חמורים. אך הם נוכחו לדעת שמערכת זו אינה נכנעת ללחץ.

לא עסק מוסחרי. אם אין אנו תובעים לעצמנו את כתר המצפון הלאומי או את עטרת הסיפור העברית, הרי בכל זאת תובעים אנו לעצמנו זכות קטנה אחת: באופן יחסי למספר המילים שהוא מפרסם מקיים העולם הזה את המערכת הגדולה ביותר בארץ. או במלים אחרות: שום עיתון אחר בארץ אינו משקיע כמות כה גדולה של שעות-עבודה בכל טור של חומר מודפס.

עובדה זו היתה אפשרית הודות להחלטתם של חברי-המערכת, עם רכישת העיתון, שלא לראות בו עסק מיסחרי ושלא להוציא ממנו רווחים. העליה העצומה בתפוצת העיתון לא הפכה אותו למכרה-זהב. כל פרוטה של הכנסה הושקעה בשיפור העיתון: הגדלת המערכת, תוספת מדורים, שיפור התמונות.

אין המערכת סבורה שהגיעה לפיסגת ההצלחות. להיפך — העיתון עוד חרוק מאוד מאיתה רמה של איכות שהמערכת קבעה אותה כמטרה. עוד ישנם שטח-יחיים שלא הוקפו כראוי, מדורים שהיה כדאי להוסיפם, מאורעות שכדאי היה לצלמם. אך דומה שהמערכת רשאית לומר כי אין היא שוקטת על שמריה.

קיא י'י'

ב-13 באפריל 1950, למחרת חגי-הפסח, הופיע גליון העולם הזה 651. היה זה הגליון הראשון בעריכת המערכת החדשה, שעמדתו בראשה.

מאז עברו 34 שנים ו-1784 גליונות. חצי שנה אחרי אותו מאורע פירסמתי במרדור זה מאמר שבא להסביר את מהות השינוי. הוא נשא את המלים "כמה מילים גלויות", והיה מעין הצהרת-כוונות. יתכן שכדאי להעתיק כאן את חלקיו העיקריים, כדי לעמוד על רוח התקופה ועל טיב מטרותינו.

הנה כמה קטעים:
"בימים טובים אלה... אחרי אלפיים שנה... ימים הרייגורל... חרדת קודש... אחריות כבירה... נרעשים ונרגשים..."
כך לא כתבה המערכת החדשה של "העולם הזה"

שער "העולם הזה" 651 כמה מילים גלויות

כאשר הציגה את עצמה, לפני חצי שנה בדיוק, בפני קוראיה. כבר בצערה הראשון הפרה את המסורת המכובדת: לא הבטיחה דבר, לא ניסחה הכרזה רבת מליצות ורושם, לא קיבלה על עצמה את הצלת ישראל וישועת העולם.

בקיזור — היתה זאת התחלה מאד לא-רצינית. היין והקנקן. "מדוע אינכם מייסדים עיתון חדש? מדוע שופכים אתם את היין החדש לתוך קנקן ישן?" שאל כשעתה אחד האוהדים.

קשה לענות. היו נימוקים בעד ונגד. בסופו של דבר הכריעה נקודה סטטיסטית. כרוב הצעירים שגדלו בארץ — אהבו גם חברי המערכת החדשה, כסתר ליבם, את העולם הזה. הם זכרו את השיעורים היפים בבית-הספר העממי, כשהמורה נאם על ביאליק, טיבט והקרן-הקיימת. והתלמידים היו שקועים בגליונות חבויים של 9 בערב (גלגולו הקודם של העולם הזה). באותם הימים היתה העיתונות היומית משעממת ביותר. את 9 בערב אפשר היה לקרוא.

אורי קיסרי, מייסד העיתון, כעל משקפיים, שערות מסורקות לאחור ונימוסים צרפתיים מקסימים, חולל בשעתו מהפכה בעיתונות העברית. יש האוהבים את סיגנונו ושאינם אוהבים אותו — אולם איש לא יכחיש את זכותו ההיסטורית. הוא היה הראשון שכתב עברית. לא שפת התנ"ך, לא שפת ימי-הביניים — כי אם שפת אנשים חיים. קשה היה להאמין שקריאת עתון עברי יכולה להיות תענוג. אורי קיסרי שיכנע.

ועוד זכות עמדה לאורי קיסרי — נדירה ומהפכנית. העולם הזה היה עיתון בלתי-תלוי. עיתון חפשי באמת — שלא החליף שררה של מיפלגה בשררה של עורך-דיקטטור. אם החזיר אדם בעיתונות בשל דעותיו — היה שער העולם הזה פתוח לפניו. לא רבים הם הכוכבים הצעירים בעיתונות העברית. אך אלה שישנם צערו כמעט כולם את צעדיהם הראשונים על עמודי עיתון זה. עם תום מילחמת-העצמאות היה אורי קיסרי נאלץ

מ.א.א.י.